

ΤΡΙΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΣΙΓΙΛΛΙΑ ΜΟΝΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Οὐκ ὀλίγα εἶνε τὰ περιωθέντα καὶ μέχρι τοῦδ' ἐκδοθέντα πατριαρχικά σιγίλλια τὰναφερόμενα εἰς μονὰς τῆς Ἀττικῆς. Εἶνε δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς· α') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Β' περὶ τῆς μονῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου τοῦ ἔτους 1611¹. β') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Α' περὶ τῆς μονῆς Ταῶς τοῦ ἔτους 1614². γ') σιγίλλιον τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ ἐνώσεως τῆς μονῆς Ἀγίου Νικολάου τῶν Καλησίων μετὰ τῆς μονῆς Ταῶς³. δ') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β' περὶ τῆς μονῆς τῆς Ἀγίων Ἀναργύρων (Πετράκη) τοῦ ἔτους 1631⁴. ε') σιγίλλ. ν τοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ' περὶ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἔτους 1677⁵. ς') σιγίλλιον τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου περὶ τῆς μονῆς Καισαριανῆς τοῦ ἔτους 1678⁶. ζ') σιγίλλιον τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ τῆς μονῆς Πεντέλης⁷. η') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Γ' τοῦ ἔτους 1716 περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρ-

¹ Ἐξεδόθη ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου κατὰ τὸ παρά τῳ Γρ. Μπουρνιά πρωτότυπον τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ Ἑβδομάδι Τόμ. Γ' (1886) σ. 238 κ. ἐ., εἶτα δ' ἐν τοῖς Μνημείοις τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων Τόμ. Α' σ. 132 κ. ἐ.

² Δ. Καμπούρογλου Μνημεῖα Τόμ. Β' σ. 49 κ. ἐ. ἐκ τῆς συλλογῆς Γρ. Μπουρνιά καὶ κατ' ἀντίγραφον αὐτοῦ.

³ Αὐτόθι Τόμ. Α' σ. 186 κ. ἐ. Μέρος αὐτοῦ ἐξέδωκε καὶ ὁ Γ. Λαμπάκης ἐν *Mémoire sur les antiquités chrétiennes de la Grèce*. Ἐν Ἀθήναις 1902 σ. 39

⁴ Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πιττάκη ἐν Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι 1834 σ. 945 κ. ἐ., εἶτα δὲ ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου ἐν τοῖς Μνημείοις Τόμ. Α' σ. 46 κ. ἐ.

⁵ Ἐξεδόθη ὑπὸ Κ. Σάθα ἐν τῳ τοῦ Ἐιρηναίου Ἀσωπίου Ἀττικῳ ἡμερολογίῳ 1871 σ. 130 κ. ἐ., εἶτα δὲ ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου ἐν τοῖς Μνημείοις Τόμ. Β' σ. 46 κ. ἐ.

⁶ Ἐξεδόθη ὑπὸ Κ. Σάθα αὐτόθι σ. 124 κ. ἐ. καὶ Γρ. Μπουρνιά ἐν Σοιτήρι Τόμ. Ι' (1887) σ. 188 κ. ἐ., εἶτα δὲ ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου ἐν τοῖς Μνημείοις Τόμ. Β' σ. 41 κ. ἐ.

⁷ Ἐξεδόθη ὑπὸ Κ. Σάθα αὐτόθι σ. 127 κ. ἐ. καὶ εἶτα ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου ἐν τοῖς Μνημείοις Τόμ. Β' σ. 44 κ. ἐ.

χία Ἀθηνῶν καὶ Λεβαδείας μονῶν ¹. θ') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' περὶ τῆς μονῆς Καισαριανῆς τοῦ ἔτους 1792 ². ι') σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Γερασίμου Γ' περὶ τῆς μονῆς Ἀγίων Ἀναργύρων (Πετράκη) τοῦ ἔτους 1796 ³. Εἰς ταῦτα δὲ δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸ σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Α' ἐν ἔτει 1614 περὶ τῆς μονῆς Αἰγίνης ⁴.

Εἰς τὰ γνωστά δὲ ταῦτα σιγίλλια εὐπρόσδεκτος ἔστω ἡ προσθήκη τῶν ὑπ' ἐμοῦ κατωτέρω ἐκδεδομένων τριῶν πατριαρχικῶν σιγιλλίων, ἀποκειμένων ἐν τῇ πλουσίᾳ συλλογῇ τῶν κωδικῶν 704-707 τοῦ ἑλληνικοῦ παραρτήματος τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων, περὶ ἧς ἐποησάμην λόγον ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμωνος ⁵.

Τούτων τὸ μὲν Α', φέρον ἀριθμὸν 18, περιλαμβάνεται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. Suppl. grec 704 κώδικι, τὸ δὲ Β' ὑπ' ἀρ. 48 ἐν τῷ ἀρ. 706, καὶ τὸ Γ' ὑπ' ἀρ. 73 ἐν τῷ ἀρ. 707. Μόνον δὲ τὸ Β' σώζεται παντελῶς ἀφθαρτον, τὰ δὲ δύο ἄλλα ἔχουσιν ὑπὸ ὑγρασίας ἢ προστριβῆς κατὰ τὰς διπλώσεις τῆς περγαμηνῆς ἐφθαρμένα ἰκανὰ αὐτῶν μέρη, ὧν τινὰ μὲν ἠδυνήθην νὰ συμπληρώσω, τινὰ δ' ἔμειναν ἀσυμπλήρωτα, δηλωθέντων διὰ στιγμῶν ἀκριβῶς ἐκασταχοῦ τῶν χασμάτων. Ὅμοίως δὲ διὰ στιγμῶν ἐδήλωσα ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα τῶν δυσξυμβλήτων μονοκονδυλικῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν, ὅσα δὲν κατῴρθωσα νὰ αναγνώσω.

Τὸ πρῶτον τῶν ἀνεκδότων σιγιλλίων ἐξεδόθη ὑπὲρ τῆς μονῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Πεντέλης ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου ἐν ἔτει 1692. Εἶνε δ' ἄξιον πολλοῦ λόγου διὰ τὸ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενον ἱστορικὸν γεγονός τῆς λεηλασίας, ἣν ὑπέστη ἡ μονὴ τῆς Πεντέλης. Καὶ δὴ ἡ συμφορὰ

¹ Δ. Καμπούρογλου Μνημεῖα Τόμ. Β' σ. 157 κ. ἐ. κατ' ἀντίγραφον Μ. Γεδεών.

² Ἐξεδόθη ὑπὸ Γρ. Μπουρνιά ἐν Σωτήρι Τόμ. Ι' (1887) σ. 124 κ. ἐ., εἶτα δ' ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου ἐν Μνημείοις Τόμ. Γ' σ. 119 κ. ἐ.

³ Δ. Καμπούρογλου Μνημεῖα Τόμ. Α' σ. 355 κ. ἐ.

⁴ Αὐτόθι Τόμ. Β' σ. 271 κ. ἐ.

⁵ Αὐτόθι Τόμ. Γ' σ. 377.-401.

αὕτη, ἣν διεξετραγώδησαν πρὸς τὸν πατριάρχην οἱ εἰς Κωνσταντινούπολιν μεταβάντες πατέρες τῆς μονῆς, εἶνε πάντως μεταγενεστέρα τοῦ 1678, ὅτ' ἐξεδόθη τὸ σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Διονυσίου, ἐν ᾧ ἡρεμαία παρουσιάζεται ἡ κατάστασις αὐτῆς. Εὐχερῶς δὲ δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔπαθεν ἡ μονὴ ἐξ αὐτῶν τῶν λέξεων τοῦ σιγίλλιου τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου. Ἐδεήθησαν, λέγει ὁ πατριάρχης περὶ τῶν μοναχῶν τῆς Πεντέλης, ἐκκλησιαστικῆς τυχεῖν ἀντιλήψεως καὶ μικρᾶς θεραπείας ἐν τῇ δεινῇ συμφορᾷ ἣν ὑπέστησαν χαλεπῶς ἐκ τῆς δίκην σκηπιτοῦ παρ' ἐλπίδας ἐπισκηψάσης αὐτοῖς πολυωδύνου λεηλασίας· καὶ γὰρ τῆς Ἀθήνας μικρὸν ἔμπροσθεν ἄλωσιν ὑποστάσης ἀπροόπτως, ἐπέδραμον τηνικαῦτα κατὰ τοῦ σφῶν μοναστηρίου πλήθη παμμυγῆ προνομευόντων αἰχμαλωτιστῶν ἀπὸ τε τῶν κατὰ τόπον δυναστῶν καὶ ἄλλων ἀκαθέκτων ἐχθρῶν, συρφετοῦ τε δίκην, οἷα φιλεῖ συμβαίνειν ἐν τοιαύταις ἀλώσεσιν, ἀλλεπαλλήλοις ἐπιφοραῖς καὶ ἀκαταπλήκτοις ὄρμαῖς, χαλεπὰ καὶ ἀνύποιστα ληστρικῶς ἐν αὐτῷ ἐξέτελεσαν· τὰ μὲν γὰρ πυρπολήσαντες, τὰ δὲ συνθλάσαντες καὶ καταστρέψαντες, τὰ δὲ κατασπάσαντες καὶ λεηλατήσαντες ἀπεκομίσαντο, καταστήσαντες τὸ πανάθλιον μοναστήριον ἔρημον καὶ ἄπορον, γυμνόν τε καὶ ἐστερημένον τῶν ἰδίων καλῶν. Φανερόν εἶνε, ὅτι ἡ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μνημονευομένη ἄλωσις τῶν Ἀθηναίων εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ Μοροζίνη κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1687. Τὴν δὲ λεηλασίαν τῆς μονῆς δὲν, πρέπει βεβαίως νὰ φαντασθῶμεν γενομένην κατὰ τοὺς ὀλίγους μῆνας, καθ' οὓς ἐξηκολούθησαν κατέχοντες τὰς Ἀθήνας οἱ Βενετοὶ, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀρχομένου τοῦ Ἀπριλίου 1688 ἐγκατάλειψιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Μοροζίνη, ἧς ἕνεκεν ἔγεινε καὶ ὁ τριετῆς ἐξοικισμὸς τῶν Ἀθηναίων ἰδίως μὲν εἰς Σαλαμίνα, ἀλλὰ καὶ εἰς Αἴγινα, Πελοπόννησον καὶ ἀλλαχόσε. Κατὰ τὴν τριετῆ λοιπὸν ἐκείνην ἐρήμωσιν τῆς Ἀττικῆς, ἣν μαρτυρεῖ καὶ τὸ γνωστὸν Ἀναργύρειον χρονικὸν (ἢ Ἀττικὴ δ' ἔρημος διὰ τρεῖς

σχεδὸν χρόνους) μεταξύ τοῦ Ἀπριλίου 1688 καὶ τοῦ τέλους τοῦ 1690 ἔγεινε πάντως καὶ ἡ οἰκτρὰ λεηλασία καὶ καταστροφή τῆς μονῆς Πεντέλης. Λέγον δὲ τὸ σιγίλλιον, ὅτι αὕτη ἐπῆλθεν ἀπὸ τε τῶν κατὰ τόπον δυναστῶν καὶ ἄλλων ἀκαθέκτων ἐχθρῶν, συρφετοῦ τε δίκην, οἷα φιλεῖ συμβαίνειν ἐν τοιαύταις ἀλώσεσιν, ἀλλεπαλλήλοις ἐπιφοραῖς καὶ ἀκαταπλήκτοις ὄρμαῖς, ἐννοεῖ βεβαίως ἐπιδρομὰς Τούρκων καὶ τῶν παντοίων ληστῶν καὶ πειρατῶν τῶν ἀποτελούντων τὰς ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων καλουμένας φούστας. Ἀπίθανον δὲ φαίνεται νὰ μετέσχε τῶν ἐπιδρομῶν τούτων καὶ ὁ ἄλλως μετὰ τοῦ σερασκέρη Ἰβραήμ πασσᾶ κατὰ τῶν ὁμοφύλων ἀνταρτῶν καὶ τῶν Βενετῶν τῆς Πελοποννήσου συμπράττων βέης τῆς Μάνης Λιξέριος Γερακάρης ἢ Λιμπεράκης¹. Κατὰ δὲ τὴν τοιαύτην λαφυραγωγίαν ἀπώλεσαν οἱ μοναχοὶ τῆς Πεντέλης, καθ' ἃ μαρτυρεῖ τὸ σιγίλλιον τοῦ Καλλινίκου, καὶ τὰ προγενέστερα πατριαρχικὰ γράμματα, δι' ὧν ἡ μονὴ εἶχε κηρυχθῆ σταυροπηγιακὴ. Οὗτος δὲ εἶνε ὁ λόγος, δι' ὃν ἐν τῷ πατριαρχικῷ σιγιλλίῳ οὐδεμίᾳ γίνεται μνεῖα τοῦ προγενεστέρου σιγιλλίου τοῦ πατριάρχου Διονυσίου οὐδὲ τοῦ ἐν τούτῳ μνημονευομένου ἔτι ἀρχαιοτέρου τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου.

Περὶ δὲ τῶν ἐν τῷ σιγιλλίῳ τοῦ Καλλινίκου μνημονευομένων μετοχίων τῆς μονῆς Πεντέλης παρατηρῶ τάδε. Ὁ Παντοκράτωρ Ταῶς καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος τῶν Καλησιῶν ἦσαν τὸ ἀρχαῖον ἴδιαι μοναὶ, ἃς εὕρισκομεν ἐνουμένας εἰς μίαν διὰ τοῦ ἐν ἔτει 1614 ἐκδοθέντος σιγιλλίου τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Β'. Πότε δὲ μεταξύ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τοῦ 1692 μετεβλήθησαν αἱ μοναὶ αὗται εἰς μετόχια τῆς Πεντέλης ἀγνοοῦμεν. Τῶν δὲ λοιπῶν ἐν τῷ σιγιλλίῳ ἀναγραφομένων μετοχίων ὁ μὲν Ἅγιος Γεώργιος εἰς τὸ Βραῶνα ἦτο ἢ ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις μονὴ ἐν τῷ Μεγάλῳ ἢ Καινούργιῳ λεγομένῳ Βρα:

¹ Ἴδε περὶ ἐπιδρομῶν τῶν Ἀλγερίνων πειρατῶν ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις τὴν διήγησιν τοῦ Κυρίλλου Δέγλερῃ ἐν τοῖς τοῦ Δ. Καμπούρογλου Μνημείοις Τόμ. Α' σ. 396.

ῶνα¹. Περὶ δὲ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκκλησίας, ἴσως δ' ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις καὶ μονῆς, τῆς Ἀγίας Δυνάμεως ἴδε τὰ ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ συνεδρίῳ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου μετὰ τῶν εἰς αὐτὰ ἀντιπαρατηρήσεων τοῦ κ. Π. Καρολίδου². Περὶ δὲ τοῦ ἐτέρου τῶν μετοχίων τῶν φερωνύμων τῶν Ἀγίων Πάντων, οὗ ἡ τοποθεσία λείπει ἔνεκα φθορᾶς τοῦ σιγίλλιου ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ, δυνάμεθα ἴσως νὰ εικάσωμεν, ὅτι ἦτο ἡ ἐν Ἀμπελοκήποις νῦν ἡρειπωμένη μικρὰ ἐκκλησία τῶν Ἀγίων Πάντων³. Καὶ ἀνῆκε μὲν αὕτη μέχρι πρό τινων ἐτῶν εἰς τὴν Μητρόπολιν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ μετεβιβάσθῃ αὕτη εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς ὑπὸ τῶν μοναχῶν τῆς Πεντέλης. Τὰ δὲ ἄλλα μετόχια τῶρα τὸ πρῶτον γνωρίζονται, καθ' ὅσον γινώσκω. Τέλος δὲ παρατηρητέον, ὅτι πλὴν τῶν εἰκοσιπέντε ὀκάδων μέλιτος τῶν παρεχομένων κατ' ἔτος εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν εἰς σημεῖον ὑποταγῆς ἢ μονῆ ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ καὶ εἰς τὴν μητέρα τοῦ σουλτάνου πέντε τάλληρα καὶ ἕξ χιλιάδας λίτρας μέλιτος, ἐλαττωθείσας ἔπειτα εἰς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἔπειτα πάλιν αὐξηθείσας εἰς τέσσαρας, ὅτε εἰς τὴν μονὴν ταύτην προσετέθη ἡ μονὴ Ταῶς μετὰ τῶν μετοχίων αὐτῆς⁴.

Ἡ δὲ μονὴ τοῦ Ἀγίου Μελετίου, εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ κατωτέρω ὑπ' ἀρ. Β' ἐκδιδόμενον σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ ἔτους 1766, εἶνε τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν τῇ Ἀττικῇ, γνωστὴ ἤδη ἐκ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μιχαήλ Ἀχομινάτου⁵. Ὁρθῶς δὲ χαρακτηρίζει τὸ ἐπίκαιρον τῆς θέσεως αὐτῆς ὁ Ζακύνθιος Παχώμιος Ρουσᾶνος, λέγων ἐν τινι τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ περὶ αὐτῆς τάδε· «Δι' ἡσυχίαν δὲ καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων

¹ Ἴδε Δ. Καμπούρογλου Μνημεῖα Τόμ. Α' σ. 393. Ἱστορία Τόμ. Β' σ. 259.

² Comptes rendus du Congrès international d'Archéologie. Ἐν Ἀθήναις 1905 σ. 313.

³ Ἴδε Δ. Καμπούρογλου Ἱστορία Τόμ. Α' σ. 226. Τόμ. Γ' σ. 267.

⁴ *Spon Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grèce et du Levant.* Lyon. 1678. Τόμ. Β' σ. 310.—*Wheeler A journey into Greece.* Ἐν Λονδίνῳ. 1682 σ. 450.

⁵ Σπ. Λάμπρου Μιχαήλ Ἀχομινάτου τὰ σωζόμενα Τόμ. Β' σ. 148, 155, 272, 313, 319, 352. Πρὸς Δ. Καμπούρογλου Ἱστορία Τόμ. Β' σ. 226 κ. ἑ.

« χρείαν εἰσὶ μὲν καὶ ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ἐτέραις νήσοις (μοναστή-
 « ρια), οἶμαι δὲ κατὰ πάντων ἔχειν τούτων τὸ νίκος τὴν τοῦ
 « Ἁγίου Μελετίου μονὴν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν, οὕσαν ἐν μεθο-
 « ρίοις Ἀττικῆς τε καὶ Βοιωτίας, ἔχουσιν δὲ πόλεις ἀξιολό-
 « γους οὐκ ἄποθεν, Ἀθήνας φημὶ καὶ Θήβας, Χαλκίδα τε τὴν
 « κατ' Εὐρίπου, Μέγαρά τε καὶ Κόρινθον. Ἡπειρώτις δέ ἐστιν,
 « οὐκ ἀπορεῖ δὲ κόλπων εὐθαλασσίων, τῶν τε ἐξ ἀμφοτέρων
 « τῶν μερῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἰσθμοῦ καὶ τοῦ Εὐρίπου»¹.

Ἰδρῦθη δὲ ἡ μονὴ αὕτη τὸν ἐνδέκατον ἤδη αἰῶνα ὑπὸ τοῦ
 ἐκ Καππαδοκίας ὀρμωμένου ὁσίου Μελετίου, οὗ ἔχομεν σωζο-
 μένους τρεῖς βίους. Ἐφερε δὲ τὸ μὲν πρῶτον τὸ ὄνομα μονῆς
 Συμβούλου, ἐν δὲ τῷ κατόπιν χρόνῳ ἀνακτισθεῖσα ἐκλήθη Ἁ-
 γίος Μελέτιος ὅχι ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ κτίστου Μελετίου, ὅς-
 τις ἦτο ὁσιος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὀμωνύμου ἐκ Μελιτηνῆς ἁγίου.
 Ἦδη δ' ἐν τοῖς βίοις ἐκείνοις τοῦ ὁσίου Μελετίου γίνεται μνεῖα
 τοῦ ὄρους Μυοπόλεως, ἐφ' οὗ ἐκτίσθη ἡ μονὴ, αὐτοῦ ἐκείνου,
 ὅπερ βλέπομεν μνημονευόμενον καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ σιγιλλίῳ
 ὑπὸ τὸν τύπον Μυοπόλεως². Τὸ αὐτὸ δὲ ὄνομα εὐρίσκομεν
 καὶ ἐν τῷ ἐξῆς βιβλιογραφικῷ σημειώματι τοῦ φ. 149^a τοῦ
 ὑπ. ἀρ. Additional 28816 ἐλληνικοῦ κώδικος τῆς βιβλιοθή-
 κης τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου· *Ἐτελειώθη χάριτι Χριστοῦ ἡ
 ἱερὰ καὶ ψυχωφελῆς βίβλος αὕτη διὰ χειρὸς Ἀνδρέα ἀμαρτω-
 λοῦ καὶ παρ' ἀξίαν μοναχοῦ μηνὶ Μαρτίῳ ἰνδικτιόνος τετάρ-
 τῆς, ἔτους κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστὸν ἑξακοσιοστὸν ἐννέα
 καὶ δέκατον, εἰς τὸ ὄρος τοῦ πατρὸς κυροῦ μοναχοῦ Μελετίου
 τῆς Μυοπόλεως, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σωτήρος . . . ἐν ἔτει ,σχιθ'
 ἰνδ. δ'. Ἐν δὲ φ. 143^a τοῦ αὐτοῦ κώδικος σημειοῦνται τάδε·
 Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ δούλου σου Ἀνδρέου μοναχοῦ τοῦ ἐκ*

¹ Μουστοξύδου Ἑλληνομνήμων σ. 673. Πρὸβλ. περὶ τῆς μονῆς ταύτης Σπ. Λάμπρον ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 605. Τάσου Νερούτσου Χριστιανικαὶ Ἀθῆναι ἐν Δελτίῳ Ἱστορικῆς καὶ ἔθνολογικῆς ἑταιρείας Τόμ. Γ' σ. 102.

² Ἴδε περὶ τῶν κατὰ τὸν ὄσιον Μελέτιον *Gregorovius* Geschichte der Stadt Athen Τόμ. Α' σ. 183 κ. ἐ. Ἑλλ. μεταφρ. Λάμπρον Τόμ. Α' σ. 251 κ. ἐ.

τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας σου Ὁλένης τοῦ Μοραίου, τοῦ κτίσαντος καὶ γράψαντος τὴν δέλτον ταύτην, καὶ προστίθενται δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν τὰ ἐξῆς· Ἐγράφει ὁ ὄρος οὗτος τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς εὐδόμησιν συνόδου ἐν τῷ ὄρει τοῦ σοφοῦ μοναχοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Μελετίου τῆς Μυουπόλεως διὰ χειρὸς μοναχοῦ Ἀνδρέου τοῦ αὐτοῦ μοναχοῦ, ἰνδ. δ' ¹. Τὸ σημεῖωμα τοῦτο ὁ πρῶτος αὐτὸ ἐκδοὺς κ. Σάθας ἐθεώρησεν ὀρθῶς ὡς περιέχον τὴν πρώτην μνείαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Μορέως. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐπ' ἰσῆς ὀρθὰ τὰλλα ἐξ αὐτοῦ συμπεράσματα τοῦ ἀνδρός. Ὅλως ἀνακριβὲς εἶνε, ὅτι Μυούπολις εἶνε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ πελοποννησιακοῦ Ποντικοῦ τοῦ καὶ Ποντικοκάστρου ἄλλως καλουμένου. Πόλις καλουμένη Μυούπολις οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν τῇ Ἡλιδι, καθ' ἃ ἰσχυρίσθη ὁ κ. Σάθας ². Μόνην δὲ μαρτυρίαν πρὸς στήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ φέρει τὸ ἀνωτέρω παρατεθὲν βιβλιογραφικὸν σημεῖωμα τοῦ κώδικος τοῦ Λονδίνου ³. Καὶ ἀναφέρεται μὲν ἐν αὐτῷ πράγματι Μυούπολις, ἀλλ' ὡς ὄνομα ὄρους, οὐχὶ δὲ πόλεως, καθ' ἃ λέγει ὁ κ.

¹ Κ. Σάθα Μνημεῖα Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἐν Παρισίοις, 1880 σ. XXXIV σημ. 2. Ἐξεδόθη εἶτα τὸ πρῶτον τῶν σημειωμάτων μετὰ τινων ὀλίγων διαφορῶν καὶ ὑπὸ τοῦ κ. *Omont* ἐν ταῖς *Notes sur les manuscrits grecs du British Museum* (Bibliothèque de l'École des Chartes Τόμ. 45 τοῦ 1884 σ. 333). Πανομοιάτικον τοῦ κώδικος τούτου, περιέχοντος τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ ἐπιστολὰς καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν, ἐξεδόθη ἐν τῷ Πίνακι 84 τῶν *Facsimiles of Manuscripts and Inscriptions* τῆς *Palaeographical Society* τοῦ Λονδίνου. Βραχίστην δὲ περιγραφὴν τοῦ κώδικος ἴδε ὑπὸ τὸν οἰκεῖον ἀριθμὸν 28816 τῆς *List of additions* τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου, ἐν ἧ καὶ ταῦτα· *Written by the monk Andreas* « τοῦ ἐκ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας Ὁλένης τοῦ Μοραίου » (οὐχὶ δὲ καθολικῆς ἐκκλησίας σου Ὁλένης τοῦ Μοραίου, ὡς παρὰ Σάθα).

² Ἐνθ' ἀν. σ. XXXII· *A l'extrémité du promontoire de l'Élide Creuse, nommé chez les anciens Ichtye, s'élevait une ville qui portait avant la conquête française le nom antique Myoupolis (la ville des Rats). Après cette époque, Myoupolis est désignée par un autre nom Ποντικός ou Ποντικόκαστρον, qui n'est qu'une simple traduction du nom antique en Grec moderne, le peuple appelant toujours ποντικός le μῦς des anciens au double sens de rat et de muscle.*

³ Ἐνθ' ἀν. σ. XXXV· Un autre document mentionne *Μοραίας* (sic) avec une date précise. C'est une note sur un manuscrit exécuté en 1111 dans le

Σάθας. Οὐδὲ κεῖται τὸ ὄρος τοῦτο ἐν τῇ Ἡλίδι, ὡς ἐπίστευσε, πλανηθεὶς ἐκ τῆς μνείας τοῦ ἐκ τῆς Ὠλένης τοῦ Μοραίου βιβλιογράφου Ἀνδρέου. Ὁ βιβλιογράφος ἐκεῖνος ἦτο μὲν ἀληθῶς Πελοποννήσιος, ἀλλὰ ῥητῶς λέγει, ὅτι ὁ κῶδιξ ἐγράφη εἰς τὸ ὄρος τοῦ πατρὸς κυροῦ μοναχοῦ Μελετίου τῆς Μυουπόλεως ἢ ἐν τῷ ὄρει τοῦ σοφοῦ μοναχοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Μελετίου τῆς Μυουπόλεως διὰ χειρὸς μοναχοῦ Ἀνδρέου τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ. Κατὰ ταῦτα ὁ Ἀνδρέας κατήγετο μὲν ἐξ Ὠλένης, ἀλλ' ἦτο μαθητὴς τοῦ Μελετίου καὶ ἐμόναζεν ἐν τῷ ὄρει τῆς Μυουπόλεως. Ὁ δὲ συσχετισμὸς τοῦ πατρὸς Μελετίου καὶ τοῦ ὄρους τῆς Μυουπόλεως οὐδεμίαν ἀμφισβολίαν ἀφίνουσιν, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ὁσίου Μελετίου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου κατὰ τὰ σύνορα Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ὄρους τῆς Μυουπόλεως, ὅπερ γινώσκομεν ἐκ τῶν βίων τοῦ ὁσίου καὶ ἐκ τοῦ νῦν τὸ πρῶτον ἐνταῦθα ἐκδιδομένου πατριαρχικοῦ σιγιλλίου. Καὶ τὸ ἔτος δὲ 1111 ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸν χρόνον τὸν ἐπόμενον ἀμέσως εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ὁσίου Μελετίου, ὅστις ἦτο σύγχρονος τοῦ Ψελλοῦ (1018-1078) κατὰ τὸν Γρηγορόβιον¹, εἰ μὴ ἔζη ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξίου Α' τοῦ Κομνηνοῦ (1081-1118) κατὰ τὸν Νερούτσον βέην². Ἐν δὲ τι μόνον δεῖται διαφωτίσεως, πῶς ἡ μονὴ αὕτη παρὰ μὲν τῷ Ἀχομινάτῳ καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Μελετίου, ἐν δὲ τῷ βιβλιογραφικῷ σημειώματι τοῦ Λονδίνου φερωνυμεῖται ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἐν δὲ τῇ ἐλλείψει μαρτυριῶν πρὸς λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης ἐπιτραπήτω νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ἀρχαιότερον μὲν ὠνομάζετο αὕτη τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, φέρουσα καὶ τὸ ἐν τοῖς βίοις τοῦ ὁσίου Μελετίου ἀναγραφόμενον ἐπώνυμον τοῦ Συμβούλου — ὁ Χριστὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπονομασθῇ ἴσως Σύμβουλος, καθ' ἃ ἡ Παναγία Ὁδηγήτρια —, ἔπειτα δὲ μετὰ τὸν

couvent de Saint Sauveur, couvent situé sur le promontoire de Ponticos, qui portait alors le nom ancien Μουόπολις,

¹ "Ρ.ῥ.ῥ. ἄν.

² "Ενθ' ἄν.

θάνατον τοῦ ὁσίου Μελετίου ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ ὁμωνύμου πρὸς τὸν ὅσιον ἁγίου Μελετίου τοῦ ἐκ Μελιτηνῆς. Ἡ αὐτὴ δὲ πάντως μονὴ εἶνε ἡ μνημονευομένη ἐν τῷ βιβλιογραφικῷ σημειώματι τοῦ Νικηφόρου τοῦ γράψαντος ἐν ἔτει 1092 ἐπὶ περγαμηνῆς τὸ Τετραευάγγελον ὑπ' ἀρ. 81 τῆς ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἔχοντι ὡδε·

Νικηφόρῳ τλήμονι τῷ ταλαιπώρῳ,
ὃς τῆς μονῆς ὑπάρχει τοῦ Μελετίου,
τοῦ τρισμακάρος τῷ βίῳ καὶ τῇ πράξει¹.

Ὁ δὲ μοναχὸς Νικηφόρος ὁ ἐν τῷ εἰρημένῳ σημειώματι μνημονευόμενος δύναται κατὰ ταῦτα ἵνα προστεθῇ εἰς τοὺς Ἀθηναίους βιβλιογράφους ὑπὸ εὐρυτέραν ἔννοιαν.

Περὶ τῆς ἱστορίας τῆς μονῆς μεταξὺ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἀκομινάτου, ὃν βλέπομεν συχνῶς ἐπιστέλλοντα πρὸς τὸν ἡγούμενον αὐτῆς Ἰωαννίκιον, μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος, ὅτε εἶδομεν αὐτὴν μνημονευομένην ὑπὸ τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου μεταξὺ τῶν ἀκμαζουσῶν μονῶν, οὐδὲν γινώσκομεν. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐν τῷ ἐκδιδομένῳ ἐνταῦθα σιγιλλίῳ μνείας ἀρχαιοτάτων πατριαρχικῶν γραμμάτων τῶν πατριαρχῶν Μητροφάνους καὶ Ἰωάσαφ, ἐπικυρούντων τὰ ἀρχαῖα σταυροπηγιακὰ δίκαια τῆς μονῆς, ἀποδεικνύεται, ὅτι αὕτη ἐξηκολούθησε διαμένουσα ἀλώβητος μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος. Καὶ δὴ τὰ ἀρχαιότατα πατριαρχικά γράμματα, ὧν ποιεῖται μνείαν ὁ πατριάρχης, εἶνε πάντως μὲν Μητροφάνους τοῦ Β' (1440 - 1445), Ἰωάσαφ δὲ τοῦ Α' (1466 - 1469) ἢ Ἰωάσαφ τοῦ Β' (1551 - 1565). Ὁ Μητροφάνης Γ' (1573 - 1572 καὶ 1579 - 1580) ἀποκλείεται πάντως, ἐπειδὴ ἐπατριάρχευσε μετὰ τὸν Ἰωάσαφ Β', ἐν ᾧ τὸ σιγιλλιον τοῦ Σαμουήλ ποιεῖται μνείαν πρώτου τοῦ Μητροφά-

¹ Ἴδε *Omoné Fac-similés des manuscrits grecs datés de la Bibliothèque Nationale du IXe au XIVe siècle*. Ἐν Παρισίοις, 1890 σ. 8 καὶ Πίν. XXXIX. Ἴβλ. τοῦ αὐτοῦ *Inventaire sommaire Τόμ. Α'* σ. 11 ἀρ. 81.

νους καὶ εἶτα τοῦ Ἰωάσαφ. Ἄρα τὰ δύο ἀρχαιότατα σιγίλλια τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Μελετίου ἐξεδόθησαν τὸ μὲν πρῶτον μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1440 καὶ 1445, τὸ δὲ δεύτερον ἢ μεταξὺ τοῦ 1466 καὶ 1469 ἢ μεταξὺ τοῦ 1551 καὶ 1565, πιθανώτερον δὲ μεταξὺ τοῦ 1551 καὶ 1565, ἤτοι ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωάσαφ Β', ἐπειδὴ δὲν εἶνε εὐλογον νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ Ἰωάσαφ Α' ἐξέδωκεν ἐπικύρωσιν τῶν σταυροπηγιακῶν δικαίων τῆς μονῆς εἴκοσι μόνον ἔτη μετὰ τὸν Μητροφάνην Β'. Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ μονὴ ὑφίστατο ἀδιαπτῶτως μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος ὑπερμεσοῦντος, ἀμφότεραι δ' αἱ φθοραὶ καὶ ἐκπτώσεις, ὧν ποιεῖται μνεῖαν τὸ σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ, συνέβησαν μετὰ τὴν πατριαρχεῖαν τοῦ Ἰωάσαφ Β'. Τούτων δὲ τὴν δευτέραν (αὐτῆς δ' εἰς φθορὰν ὀλισθήσασαν καὶ δεινοτέραν ἐρήμωσιν παθεῖν ἤδη μέλλουσαν) πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ἀναμφηρίστως ἐπελθοῦσαν βραχὺ πρὸ τῆς ἐν ἔτει 1766 ἐκδόσεως τοῦ πατριαρχικοῦ σιγίλλιου. Ἀξία δὲ σημειώσεως εἶνε ἡ εἰς τὸν μέγαν ῥήτορα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, διορισθέντα καὶ ἔξαρχον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Μελετίου, ἀποστολὴ τεσσαράκοντα κατ' ἔτος ὀκτάδων ἐλαίου εἰς σημεῖον ὑποταγῆς. Ἦτο δὲ τότε μέγας ῥήτωρ ὁ Ἀλέξανδρος. Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν τὸ ἐπώνυμον τοῦ μεγάλου τούτου ῥήτορος, πρέπει δὲ νὰ προσθέσωμεν αὐτὸν ὅπωςδῆποτε εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Μανουήλ Γεδεῶν συνταχθέντα πίνακα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου¹.

Ἡ δ' ἐν Σαλαμῖνι μονή, εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ Γ' ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' ἐν ἔτει 1793 ἐκδεδομένον σιγίλλιον, εἶνε ἡ γνωστὴ ἢ τιμωμένη μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, κοινῶς δ' ὀνομαζομένη Φανερωμένη, ἣν τὸ σιγίλλιον καλεῖ Νεοφανεῖσαν. Ἀναφέρονται δ' ἀμφότερα τὰ ἐπώνυμα ταῦτα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκ Μεγάρων γεωργοῦ Λάμπρου

¹ Χρονικὰ τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ναοῦ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1884 σ. 193.

κατὰ τὰ ὄναρ ὑποδειχθέντα αὐτῷ ὑπὸ τῆς Θεοτόκου περι τὸ 1682 ἐν ἠρειπιωμένῳ καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀνοικοδομηθέντι ἀρχαιοτέρῳ ναῷ ἐν τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι ἀνεύρεσιν τῆς ὑπὸ τὴν γῆν κρυπτομένης εἰκόνης τῆς Θεοτόκου. Αὕτη δὲ εἶνε ἡ Νεοφανεῖσα ἢ Φανερωμένη, καὶ οὕτως ἐκλήθη ἀπ' αὐτῆς τὸ πρῶτον τὸ ἀνακτισθὲν παρεκκλήσιον τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνης ἰδρυθείσης μονῆς, ἧς ὁ Μεγαρεὺς γεωργός, γενόμενος μοναχός καὶ μετονομασθεὶς Λαυρέντιος, περιεβλήθη τὴν ἡγουμενεῖαν, περιελθοῦσαν διαδοχικῶς ἔπειτα εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ¹. Τὴν δὲ διήγησιν ταύτην ἐπανευρίσκομεν καὶ ἐν τῷ κατωτέρῳ ἐκδιδομένῳ σιγιλλίῳ. Τὸ δ' ἐν αὐτῷ μνημονευόμενον ἀρχαιότερον σιγιλλίον τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ Β' τοῦ ἔτους 1757 σώζεται καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ μονῇ Φανερωμένης, πλὴν δὲ τούτου καὶ ἄλλο μεταγενέστερον τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε' τοῦ ἔτους 1798². Εἰς ταῦτα δὲ προσθετέον καὶ τὸ ἐν τῷ ἡμετέρῳ σιγιλλίῳ ὁμοίως ἀναφερόμενον σιγιλλίον τοῦ πατριάρχου Προκοπίου τοῦ ἔτους 1786. Τὸ ἔτος τοῦτο ῥητῶς ἀναγράφεται ἐν τῷ σιγιλλίῳ (αἰψς^{ον} σωτήριον ἔτος ἐπινεμήσεως ζης), ἐσφαλμένως δὲ εἰκάζει ὁ κ. Λαμπάκης ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐν τῇ μονῇ σωζομένης σφραγίδος τοῦ Προκοπίου ἐπικεχαραγμένου ἔτους 1785, ὅτι τοῦ ἔτους ἐκείνου ἦτο τὸ σιγιλλίον³. τὸ ἔτος τοῦτο ἔφερεν ἢ σφραγὶς τοῦ πατριάρχου ὡς ἔτος τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ.

Τὰ δὲ τρία σιγίλλια, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἔχουσι κατὰ λέξιν ὧδε·

¹ Ἴδε πλὴν τοῦ σιγιλλίου Γ' τὰ γραφόμενα ὑπὸ Γ. Λαμπάκη (Ἡ μονὴ τῆς Φανερωμένης ἐν τῷ Ἑσπέρω Τόμ. Β' (1882) σ. 114), Ν. Γ. Φωτάκη (Ἐκθεσις περὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ἱερᾶς μονῆς τῆς Φανερωμένης ἐν τοῖς τοῦ Δ. Καμπούρογλου Μνημείοις Τόμ. Β' σ. 15 κ.έ.) καὶ Δ. Καμπούρογλου (Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων Τόμ. Β' σ. 263).

² Ἴδε Γ. Λαμπάκη ἐνθ' ἀν. — Ἠρβλ. Δ. Καμπούρογλου ἐν Ἱστορίᾳ τῶν Ἀθηναίων Τόμ. Β' σ. 266.

³ Ἐνθ' ἀν.

Α΄.

Καλλίνικος ἐλέω θεοῦ
ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης
καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Τῶν ὑπὸ χρόνον πραγμάτων πολλάκις συμφοραῖς διαφόροις περιπιπτόντων, ἐξ ἐπιφορᾶς τῶν πολλαχῶς συμβαινουσῶν περιστάσεων, ποικίλη¹ καὶ πολύτροπος ἀλλοίωσις τις αὐτοῖς ἐπιγίνεται, μεταφορὰ τε ὅλως, καὶ τῆς σφῶν | ἐξ ὑπαρχῆς καταστάσεως μετάπτωσις· ἐξ ὧν γε πῆ μὲν οὕτως, πῆ δ' ἄλλως ἔχειν ἐξ ἀνάγκης καταβιάζονται, νῦν μὲν εὐπραγοῦντα καὶ εὐπαθοῦντα φαινόμενα, νῦν δὲ τοῦμπαλιν δυσπραγοῦντα, καὶ κινδυνεύοντα· περιαιροῦνται γὰρ οὕτω τῶν | σφετέρων καλῶν, καὶ πόλεις καὶ χῶραι καὶ οἰκίαι περιφανεῖς, καὶ περίδοξοι θεῖοι ναοί, καὶ λοιπὰ τῶν πρὶν εὐκαταστάτων γυμνούμενα καὶ πτωχευόμενα [τοῦ λο]ιποῦ, καὶ δεόμενα βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως· ἀνθ' ὧν οἱ προστασίαν αἰεὶ λαοῦ | κληρωσάμενοι, προσφόρως καὶ καταλλήλως ἀντιλαμβάνόμενοι τῶν τοιούτων θεραπεύειν ὅλη δυνάμει καὶ ἐπανορθοῦν πρὸς ἀνάκλησιν οὐκ ἀπαναίνονται, καθ' ὃν τινα τρόπον ἐκάστοτε καὶ ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, | ὡς κοινὴ ἀντιλήπτωρ, καὶ κηδεμῶν, διαφόρως εἴωθε χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν, πρὸς διόρθωσιν ἡντιν[οῦν] καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν ὅπωςδὴπο[τε. . . .]² τῶν τῆς ἀνωθεν εὐσταθείας, καὶ αὐταρκειας, ζημίαις τε, καὶ συμφοραῖς προς|πελασάντων καὶ εἰς ἔνδειαν καὶ στέρησιν περιελθόντων· πάντα γὰρ πρὸς οἰκοδομὴν ἀποστολικ[ῶς] γίνεσθαι βούλεται. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τανῦν παρεγένοντο πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν πατέρες | τινές, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰς Ἀθήνας ἱεροῦ μοναστηρίου, ἐπ' ὀνόματι κειμένου τῆς ἐνδόξου κοιμήσεως [τῆς] ὑπεραγίας δεσποί[νης] ἡμῶν Θεοτόκου [καὶ ἀ]ειπαρθένου Μαρίας, τοῦ καλουμένου Πεντέλι, ὀλοφυρόμενοί τε καὶ δακρυχέοντες, ἐδεήθησαν ἐκκλησιαστικῆς τυχεῖν ἀντιλήψεως, καὶ μικρᾶς θεραπείας, ἐν τῇ δεινῇ συμφορᾷ ἣν ὑπέστησαν χαλεπῶς ἐκ τῆς δίκην σκηπτοῦ, παρ' ἐλπίδας

¹ Κατὰ διόρθωσιν τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ποικίλος.

² Ἐφθαρμένα ὑπὸ νοτίδος.

ἐπισκηψάσης αὐτοῖς πολυθύνου λεηλασίας· καὶ γὰρ τῆς | Ἀθήνας
 μικρὸν ἔμπρο[σθεν] ἄλωσιν ὑποστάσης ἀπροόπτως, ἐπέδραμον τηνι-
 καῦτα κατὰ τοῦ σφῶν μοναστηρίου, πλήθη παμμιγῆ, προνομευόντων
 αἰχμαλωτιστῶν, ἀπὸ τε τῶν κατὰ τόπον δυσναστῶν, καὶ | ἄλλων
 ἀκαθέκτων [ἐχθρῶ]ν, συρφετοῦ τε δίκην, οἷα φιλεῖ συμβαίνειν ἐν τοι-
 αύταις ἀλώσεσιν, ἀλλεπαλλήλοις ἐπιφοραῖς, καὶ ἀκαταπλ[ήκτοις] ὄρ-
 μαῖς, χαλεπαῖς, καὶ ἀνυπόιστα, ληστρικῶς ἐν αὐτῷ | ἐξετέλεσαν, τὰ
 μὲν γὰρ πυρπολήσαντες, τὰ δὲ συνθλάσαντες, καὶ καταστρέψαντες,
 τὰ δὲ [κατασ]πάσαντες, καὶ λεηλατήσαντες, ἀπεκομίσαντο [κα]τα-
 στήσαντες τὸ πανάθλιον μοναστήριον, ἔρημον, | καὶ ἄπορον, γυμνόν
 τε, καὶ ἐστέρημένον τῶν ἰδίων καλῶν· μεθ' ὧν ἀπώλεσαν ἐν ἐκείνῃ
 τῇ καταστροφῇ, καὶ ὅσα περ εἶχον παλαιγενῆ γράμματα σιγίλλιῶδη,
 τὴν ἐλευθ[ερίαν] τοῦ μοναστηρίου, | καὶ τὴν σταυρωπηγιακὴν αὐτοῦ
 φιλοτιμίαν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένην περιέχοντα· οἵτινες ἤδη μετὰ
 τὸν δεινὸν ἐκεῖνον τῆς λεηλασίας κλύδωνα, καὶ ζοφώδη καταιγίδα καὶ
 ζάλην τῆς | κατὰ τόπον ἀναστατώσεως σπεύδοντες ἐν πολλῇ προθυ-
 μίᾳ, διὰ τῆς πρὸς θεὸν ἀκαταισχύντου ἐλπίδος, συναντιλαμβάνοντα
 αὐτοῖς τ' ἐπ[ισυν]απτόμενόν τε καὶ ἐνδυναμοῦντα, ἀνακαλέσασθαι |
 μικρὸν, ὅσον ἔνεστι πρὸς ἀνάκλησιν τὸ ἱερὸν αὐτὸ μοναστήριον, ἐζή-
 τησαν ἐν παρακλήσει καὶ πολλῇ τῇ δεήσει, χορηγηθῆναι αὐτοῖς, καὶ
 νέον σιγίλλιῶδες γράμμα [ἀπὸ ;] τῆς πατριαρχικῆς περιωπῆς τε | καὶ
 μεγαλειότητος, τοῦ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ τε καὶ οἰ-
 κουμενικοῦ θρόνου, εἰς τόπον τῶν ἀπολεσθέντων ἀρχαιοτέρων [ἐκεί-
 νων] γραμμάτων τῆς μονῆς ταύτης, ὡς . . . οἰα . . . οὔ ; . . . αἰ ὡς ἐκπα-
 λαι, σταυρο|πηγιακῶς καὶ ἐλευθέρως, πρὸς βοήθειαν αὐτῆς καὶ ἐπι-
 σύστασιν. Ὡνπερ τὴν αἵτησιν ὡ[ς δικαίαν] οὔσαν, καὶ πρ[ὸς κόσ]μον,
 καὶ [ἀνὸρ]θωσιν ἀφορῶσαν, εὐμε[νῶς ἡμεῖς] δεχόμενοι [τὴν ἀρ]χαίαν]
 ἐκ|κλησιαστικὴν καὶ πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν, ἣν εὐποροῦν προδιετέ-
 λει [τοῦτο] τὸ ἱερὸν μοναστήριον . . . ναυ . . . ὡς . . . νωμεν εὐλόγως [καὶ
 τελε]σφόρως τῷ ἔθει το[ύτῳ χρ]ώμενοι· τούτου χάριν γράφο|μεν,* καὶ
 ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων [ἀρχιερέων
 καὶ ὑ]περτίμων [τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν] ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ
 συλ[λειτουρ]γῶν, ἵνα καὶ τὸ διαληφθὲν ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον,
 ἐπ' ὀνόματι σεμνηνόμεν[ον]τῆς ἐνδόξου κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου [κατὰ
 τὰς Ἀ]θήνας· τὸ καλούμενον Πεντέλι, μετὰ πάντων τῶν ἀρχαίων

αὐτοῦ μετοχεύων, ἤγουν | τοῦ Παντοκράτορος Ταοῦς, τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καλλίσια, τῶν Ἁγίων Πάντων. . . . αγ. . . ., τῶν Ἁγίων Πάντων εἰς τὸν Ἱέρακα, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὸ Βραῶνα, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Στροφίτζε, τῆς Ἁγίας Δυνάμεως εἰς τὴν Ἀθήναν, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων εἰς τὴν Εὐριπον, καὶ τῶν λοιπῶν καὶ πάντων τῶν κτημάτων αὐτοῦ, κινήτων τε, καὶ ἀκινήτων, ὅσα τε νῦν ἔχει, καὶ ὅσα μετὰ ταῦτα | θεοῦ διδόντος μέλλει προσκτήσασθαι, καθ' ὃν τρόπον προὔπηρχεν ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀσυδοσίᾳ παντελεῖ διατελοῦν, οὕτω καὶ νῦν, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μέχρι παντός, ὑπάρχη καὶ διαμένη πάντῃ ἐλεύθερον, πατριαρχικόν τε, καὶ σταυρωπηγιακόν καὶ ὄν καὶ ὀνομαζόμενον, καὶ πάσης συδοσίας, καὶ ἀπαιτήσεως ἀπηλλαγμένον, καὶ ἀνενώχλητον, καὶ ἀνεπηρέαστον, καὶ ἀδούλωτον, καὶ ἀκαταπάκτητον, μηδενὸς ἔχοντος ἄδειαν, οὔτε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως κατεπεμβαίνειν αὐτοῦ, καὶ ἐνώχλειν καὶ ἐπηρεάζειν τοὺς συνασκουμένους ἐν αὐτῷ, οὔτε λαβεῖν τί ζητεῖν παρ' αὐτοῦ, | μήτε πολὺ, μήτε ὀλίγον τὸ σύνολον, μόνῳ τῷ πατριαρχικῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ ὑπο[κεί]μένου, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπισκεπτομένου, καὶ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ τὸ πατριαρχικὸν ὄνομα ἐν | πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, παρέχη τε τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία τὸ αὐτὸ μοναστήριον ἐτ[ήσι]ον κατ' ἑθὸς] ὅπερ ἦν διατεταγμένον εἰς σημεῖον ὑποταγῆς, μέλιτος ὀκάδας | εἰκοσιπέντε, κατὰ τὴν τῶν σταυρωπηγιῶν συνήθειαν, ἔχοντες ἄδειαν οἱ ἐν αὐτῷ πατέρες, ἰδίᾳ καὶ [μόν]ῃ ἐκλογῇ καθιστᾶν τοὺς ἰδίους ἡγουμένους κατὰ καιρὸν ἀνεμποδίστως, καὶ τὰς χειροτονίας αὐτῶν ἐπιτελεῖν, διὰ προσκλήσεως οὐ ἂν ἐθέλωσιν ἀρχιερέως, ὡς εἰθίσται τοῖς σταυρωπηγίοις, διάγοντες εἰρηνικῶς, καὶ φιλαλλήλως, καὶ φροντίζοντες τῆς αὐξήσεως, καὶ βελτιώσεως τοῦ μοναστηρίου, καὶ φυλάττοντες ἀπαρενσάλευτα τὰ ἐξ ἀρχῆς διατυπωθέντα ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ, καὶ διαταχθέντα, μηδενὸς παρεμποδίζοντος αὐτοῖς, ἢ καταβιάζοντος. . . Ὅς δ' ἂν | ὀψέποτε ἀναφανῆ ἐπιχειρῶν ἀνατρέψαι τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ παρόντι καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου διασεῖσαι, ἢ παραβλάψαι, καὶ ζημιῶσαι αὐτὸ κατὰ τι, ὅποιας | ὦν τάξεως, καὶ ὁποίου βαθμοῦ ὁ τοιοῦτος, ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ, κυρίου παντοκράτορος, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον, καὶ ταῖς πατρικαῖς, καὶ | [προφ]ητικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος· ὅθεν εἰς ἐνδειξιν, καὶ ἀσφάλειαν, ἐπεδόθη τῷ διαλη-

φθέντι μοναστηρίῳ, καὶ τὸ παρὸν πατριαρχικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα·
αρχιῶ Φευρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος 1875.

Καλλίνικος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας
Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. † Ὁ Ἐφέσου Θεοφάνης. † Ὁ
Ἡρακλείας Νεόφυτος (;) † Ὁ Δανιήλ (;) † † Ὁ Ῥό-
δου Παρθένιος. † Ὁ Δέρκων Παχώμιος (;) † Ὁ Γάνου καὶ Χώρας
Κωνσταντῖνος.

Β'.

Σαμουήλ ἐλέω Θεοῦ

ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης
καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ὅσα σεπτὰ τῶν μοναστῶν καταγῶγια πατριαρχικοῖς ἀνέκαθεν
ἐπισεμνύνεται σταυροπηγίοις, εἰ καὶ τινὰ μοναστῶν ἔρημα κατασταίη,
καιρικαῖς ὑπείξαντα περιστάσεσιν, οὔ μιν ἐν τούτῳ τῆς οἰκείας ἐκ-
πεσοῦνται χώρας, οὐδὲ | τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ ἐπωνυμίας ἀποστερη-
θήσεται, ἀλλ' ἅμα διασωθέντα καὶ τὸ εἶναι ἀπολαβόντα ἐλέω τοῦ
κρείττονος ἔξει, τό, τε εἶναι τοιαῦτα καὶ προσαγορεύεσθαι, πατριαρ-
χικὰ φάμεν σταυροπήγια· εἰ γὰρ καὶ ἔπαθε δυστυχῆσαντα | οὐ παρὰ
τοῦτο δίκαια διασωθέντα νῦν, τῆς ἀρχαίας ἐλευθερίας ἀμοιρεῖν, καὶ
γάνυσθαι μὲν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ, δουλείαν δὲ ἀποδύρεσθαι διηνεκῇ,
φιλοφροσύνης δὲ μᾶλλον ἀξιοῦσθαι, καὶ θεραπείας ἐπιτυχάνειν τοῖς
τραύμασι, | καὶ ἐν χρόνῳ μὲν ἤδη τὰς παρὰ τοῦ χρόνου ρυτίδας φέ-
ροντα, γνωρίσμασι δ' οὐκ ἀσαφῆσιν ἀνακρινόμενα, καὶ τοῖς ἄλλοις
τῶν σταυροπηγίων ἀναγνωρίζεσθαι φίλα ποτὲ, καὶ ὁμοταγῇ χρημα-
τίσαντα· αἰεὶ γὰρ οἶδεν ἢ καθ' ἡμᾶς | τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλη-
σία, οἷα κοινὴ φιλόστοργος μήτηρ ἀνακτᾶσθαι τὰ πεπονηκότα, καὶ
παραμυθεῖσθαι τὰ κάμνοντα· τῶν δὲ τοιούτων ἢ ἐπισύστασις καὶ οἷον
ἀνανέωσις οὐκ ἂν ἄλλως αὐτοῖς, εἰ μὴ διὰ γραμμάτων | αὐθις ἐπι-
γένοιτο. Ἔθος γὰρ καὶ τοῦτο ἐπικρατῆσαν τῇ ἐκκλησίᾳ καλῶς ὁμο-
λογεῖται, ἵνα τὰ εὐλόγως προτυπωθέντα πατριαρχικά, καὶ συνοδικὰ
γράμματα, ἐπισφραγίζηται παρεγγυώμενα διὰ νεωτέρων γραμμάτων.
Ἐπειδὴ | τοιγαροῦν ἡ σεβασμία μονὴ τοῦ Ἁγίου Μελετίου, ἢ ἐν
Μυουπόλει κειμένη τῆς ἐπαρχίας Ἀθηνῶν ἐπωνυμίαν ἀπολαβοῦσα

πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου πρὸ χρόνων οὐκ εὐαρίθμων ἤδη, διετέ-
 λεσε μὲν ἄντι ἐλευθέρα τῷ χορῷ τῶν | ἄλλων σταυροπηγίων οὐκ ἀφυῶς
 παρεξισταζομένη· ταῖς δὲ γε καιρικαῖς ἀνωμαλίαις, καὶ περιστάσεσιν
 εἰς φθορὰν καὶ ἀφανισμόν μονοῦ κατηνέχθη, ἀλλ' ἄνδρες θεοφιλεῖς
 ἀσκήσεως ἔρωτι συναυτομολήσαντες | ἀνεκτέθησαν αὐτήν, ἢ δυνα-
 τόν, καὶ οἶκον ἀληθῶς μοναστῶν ἀπεφθάναντο, ἐν κοινοβίῳ συζῶν-
 τες, καὶ τῇ προσευχῇ καὶ δεήσει ἐγκαρτεροῦντες· ὅτε καὶ νεωτέροις
 πατριαρχικοῖς καὶ συνοδικοῖς γράμμασιν ἐπεκυρώθησαν τὰ | τῆς ἀρ-
 χαιᾶς αὐτῆ σταυροπηγιακῆς ἀξίας, καὶ ἐλευθερίας. Καὶ οὕτω μὲν
 ἀρξάμενη δεύτερον ἢ ῥηθεῖσα μονὴ διήρκεσεν ἐπὶ συχνὸν χρόνον ἐν
 ἀποχρῶσι τοῖς ἀναγκαίοις, καὶ δὴ καὶ τοῖς εἰς κόσμον καὶ εὐπρέ-
 πειαν | συντρέχουσι διΐθυνομένη, αὐθις δ' εἰς φθορὰν ὀλισθήσασαν καὶ
 δεινότεραν ἐρήμωσιν παθεῖν ἤδη μέλλουσαν, θείῳ ζήλῳ κινηθέντες τι-
 νές τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης εὐσεβῶν, καὶ πᾶσι τρόποις ἀγωνισάμε-
 νοι, ἀνεκαλεῖσαντο, καὶ συνεστήσαντο, καὶ εἰς τὸ βέλτιον ἢ δύναμις
 αὐτοῖς ἐπανήγαγον, ἐντεῦθεν οὖν οἱ ἐν αὐτῇ συναθροισθέντες ὀσιώτα-
 τοι πατέρες προσδραμύντες τῇ προνοίᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ
 μεγάλης ἐκκλησίας, τὰ τε προσυμβάντα | τῇ μονῇ ταύτῃ διὰ τῶν ἐν-
 ταῦθα παρευρεθέντων πατριωτῶν αὐτοῖς ἐκτραγυδῆσαντες καὶ ἤδη
 τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω ἐπάνοδον αὐτῆς ἐλέει θείῳ διαμηνύσαντες, καὶ
 ἅμα ἐν ἐλπίδι σαινούση τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀποστείλαντες | τὸ
 σωζόμενον ἐς δεῦρο παλαιγενές πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες
 γράμμα, (ὅπερ ἐγράφη μὲν ἐν τῷ ἐπτακισχιλιοστῷ ἑγδοηκοστῷ πρῶ-
 τῳ ἀπὸ κοσμογονίας ἔτει, μνημονεύει δὲ τινων ἀρχαιοτάτων πατρι-
 αρχικῶν γραμμάτων | τῶν ἀοιδίμων ἐκείνων πατριαρχῶν, τοῦ τε κυ-
 ροῦ Μητροφάνους καὶ κυροῦ Ἰωάσαφ, ἐπικρατῦνον τῇ μονῇ ταύτῃ
 τὴν ἀρχαίαν ἀπὸ πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου ἐλευθερίαν) ἐδεήθησαν
 θερμῶς ἐπικυρωθῆναι αὐτοῖς τὰ εἰρημένα παλαιγενῆ | πατριαρχικά,
 καὶ συνοδικὰ γράμματα, ὡς ἂν ἐπὶ τὰ βελτίω χωρεῖν ἀρξάμενη ἢ
 ῥηθεῖσα μονή, ἅμα καὶ τὴν ἀπὸ γραμμάτων ἐπίρρωσιν ἔχοι, τὰ μά-
 λιστα συντρέχουσαν εἰς αὐξήσιν αὐτῆς καὶ βελτίωσιν. Ἀποδεξάμε-
 νοι οὖν ἐτοίμως, ὡς εὐλογον, καὶ δικαίαν τὴν θερμὴν αὐτῶν αἴτησιν,
 καὶ τοῖς ἐμφανισθείσιν ἡμῖν ἤδη πρεσβυτάτοις πατριαρχικοῖς γράμ-
 μασιν αἰδῶ τὴν προσήκουσαν ἀφωσιωσάμενοι· ἀλλ' οὐδ' ἀσθενῆ δει-
 γματα | ταῦθ' ἡγούμενοι τῆς ἀρχαιᾶς αὐτῆ ἀπὸ σταυροπηγίου ἐλευ-

θερίας, ἔγνωμεν ἐπικυρῶσαι ταῦτα καὶ δι' ἡμετέρων πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμάτων. Γούτου χάριν γράφοντες, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς | μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἐν Μυουπόλει κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἀθηνῶν μονὴ τοῦ Ἁγίου Μελετίου | ὡς ἀνέκαθεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πατριαρχικῶν σταυροπηγίων διατελέσασα, καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ διαγενομένη, ὑπάρχη καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα αἰῶνα, καὶ λέγηται καὶ πάντων γινώσκηται πατριαρχική, σταυροπηγιακὴ, | ἐλευθέρα, ἀσύδοτος καὶ ὁλῶς ἀνεπηρέεστος παρ' οὔτινοςοῦν προσώπου, μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκειμένη, εἰ μὴ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ, ἀποστολικῷ, πατριαρχικῷ καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ, πρὸς ὃν τὴν ἀναφορὰν ἀμέσως | ἐσχηκυῖα ὑπ' αὐτοῦ μόνου ἀνακρίνεται, καὶ διεξάγεται, μνημονευομένου ἐν αὐτῇ τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, ὡς εἴθισται καὶ τοῖς λοιποῖς πατριαρχικοῖς σταυροπηγίοις, καὶ μηδενὶ μηδὲν ὀφείλουσα παρέχειν, εἰ μὴ τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εἰς σημεῖον ὑποταγῆς, καὶ γνωρισμὸν τῆς ἤδη ἐμπεδώσεως ἀνὰ τεσσαράκοντα ὀκάδας ἐλαίου κατ' ἔτος (ἅστινας ἔχει κατὰ πατριαρχικὴν ἡμῶν φιλοτιμίαν | λαμβάνειν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐφ' ὄρω ζωῆς αὐτοῦ ὁ λογιώτατος ῥήτωρ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας κύρ Ἀλέξανδρος, διορισθεὶς ἤδη παρ' ἡμῶν ἐξάρχος τῆς αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς) μηδενὸς τῶν ἀπάντων | οὔτε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, οὔτε πατριαρχικοῦ τινος ἀφικομένου ἐξάρχου, οὔτε ἄλλου τινὸς προσώπου δυναμένου κατεπεμβαίνειν τῇ σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς, καὶ ἐνοχλεῖν | καὶ ἐπηρεάζειν οἰωδῆτινι τρόπῳ ἤτοι αὐτὴν, ἢ τοὺς ἐνασκουμένους πατέρας, ἐπὶ ἀπαιτήσῃ τινὶ ἢ ἄλλῃ προφάσει, ἢ τῶν πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς ὀλοτελῶς ἐφάπτεσθαι. Οἱ δ' ἐν αὐτῇ | συνασκούμενοι ὀσιώτατοι πατέρες ὀφείλωσι διάγειν σωφρόνως καὶ εὐτάκτως, κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ βίου, καὶ φυλάττειν ἀπαραβάτως τὰς ἀρχαίας τάξεις, καὶ συνηθείας τῆς μονῆς, ἐγκαρτελοῦντες τῇ προσευχῇ καὶ νηστείᾳ, καὶ ἐν ἐπιεικείᾳ, καὶ κατὰ Χριστὸν ἀγάπῃ, καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἀρετῇ ἀσκούμενοί τε, καὶ παροτρύνοντες ἕκαστος ἀλλήλους, φροντίζειν δὲ διηνεκῶς τῆς συστάσεως, καὶ αὐξήσεως | καὶ βελτιώσεως τῆς αὐτῆς μονῆς, γενόμενοι δ' ἐν στερήσῃ ἡγουμένου, ἔχωσιν ἄδειαν

γνώμη ἓνα ἐξ αὐτῶν, ὅς ἂν ἀναφανείη πρόσφορος, καὶ τοῦτον καθι-
στᾶν ἡγούμενον· ἀλλὰ καὶ | ὅτε χρεία χειροτονίας αὐτοῖς γένοιτο,
προσκαλεῖν ἔχωσιν ὃν ἂν βούλωνται τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐπιτελεῖν
ἐν αὐτῇ τὰς χειροτονίας μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως.
Ὅς δ' ἂν ἐπήρειάν τινα | ἐπενεγκεῖν βουληθείη τῇ ῥηθείᾳ μονῇ, ἣ
τοῖς ἐνασκουμένοις ποτὲ πατράσιν, ἀπ' ἐναντίας ὀρμήσας τοῖς ἐν τῷ
παρόντι ἀποφανθεῖσι, καὶ ὑπερφρονήσας τῆς σταυροπηγιακῆς αὐτῆς
ἀρχαίας ἀξίας, ὁ τοιοῦτος ὁποίας | ποτ' ἂν ἦ τάξεως, καὶ καταστά-
σεως, ὡς ἀλαζῶν καὶ ἀθεόφοβος, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ θεοῦ κυρίου
παντοκράτορος, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ
θάνατον, καὶ πάσαις ταῖς πατρι|καῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος,
καὶ ἔνοχος τῷ πυρὶ τῆς γέννης. Ἐπὶ τούτοις οὖν ἅπασιν ἀπελύθη
καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικόν σιγιλλιωδες ἐν μεμ-
βράναις γράμμα, ἐπιβεβαιωτήριον τῆς ἀρχαίας σταυροπηγιακῆς ἀξίας
καὶ ἐλευθερίας τῆς ῥηθείσης ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Μελετίου : ἐν
ἔτει αψξς^ω κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἰνδικτιῶνος ἰδης.

† Σαμουήλ ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας
Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ὁ Κυζίκου(;) Γεράσιμος † Ὁ... Βαρθολομαῖος † Ὁ Χαλ-
κηδόνης Ἀνανίας † Ὁ Αἰνου Τιμόθεος † Ὁ... Γεράσιμος

† Ὁ... † Ὁ... † Ὁ... † Ὁ...
† Ὁ...

Γ'.

Νεόφυτος ἐλέω θεοῦ
ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης
καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Τῆς εὐσταθοῦς καταστάσεως, διαμονῆς τε καὶ συντηρήσεως τῶν
ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ ἱερῶν μοναστηρίων ὡς
ἀναγκαίας οὔσης παντὶ τῷ χριστωνύμῳ πληρώματι ἢ πρωτίστη πα-
σῶν τῶν ἐκκλησιῶν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη | ἐκκλησία πρό-
νοϊαν ἐσφεί ποιουμένη οὐ διαλείπει κατὰ πᾶντα καιρὸν τὴν ἐνοῦσαν
κατατιθέσθαι σπουδὴν καὶ φροντίδα περὶ τὰ θεῖα ταῦτα σκηνώματα,
μάλιστα δὲ πάντων περὶ τὰ φθάσαντα κατ' ἀρχὰς σταυροπηγιακῆ

ἀξία, καὶ | πατριαρχικῇ φιλοτιμίᾳ κοσμηθῆναι, καὶ διὰ τῆς τοιαύτης ἀνέσεως, καὶ ἐλευθερίας διεξάγεσθαι· τὰ γὰρ τοιαῦτα ὡς ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴν περιωπὴν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου οἴκουμενικοῦ τουτουῖ θρόνου ἀμέσως ὑποταττόμενα, | καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχοντα, καὶ ὑπ' αὐτοῦ διακυβερναῖσθαι, καὶ διεξάγεσθαι ὀφείλοντα, εἰκότως καὶ πλείονος ἐπιμελείας, καὶ δεφενδεύσεως ἀξιοῖ, καὶ τὸ ἀσφαλὲς καὶ μόνιμον τούτοις χαρίζεται, καὶ συνέχει, καὶ συντηρεῖ τὴν σταυροπηγιακὴν αὐτῶν ἀξίαν δι' ἐκκλησιαστικῶν αὐτῆς σιγίλλίων μεταγενεστέρων γραμμάτων, ὡς καὶ πῖ τοῦ παρόντος ποιεῖ. Καὶ γὰρ προσεκομίσθη ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης | πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιδες ἐν μεμβράναις γράμμα ἐκδοθὲν κατὰ τὸ παρελθὸν αψπς ὄντος σωτήριον ἔτος ἐπινεμήσεως δης ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ προκατοχοῦ ἡμῶν παναγιωτάτου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κυρίου κυρίου Προκοπίου περιέχον, ὅτι τὸ κατὰ τὴν νῆσον Κούλουριν κείμενον ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἁειπαρθένου Μαρίας καὶ ἐπιλεγόμενον Νεοφανείσης ὑπάρχει ἀνέκαθεν πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν ἐλεύθερον, ἀσύδοτον, ἀδούλωτον, καὶ ἀκαταπάτητον, μνημονεῦον καὶ ἑτέρου προγενεστέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγίλλιδους γράμματος ἐκδοθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν αψπθ ὄντος σωτήριον ἔτος ἐπὶ | τῆς πατριαρχείας τοῦ ἀοιδίμου κυροῦ Σεραφεῖμ, καὶ ἀποδεικνύον σαφῶς, ὅτι μοναχὸς τις Λαυρέντιος τοῦνομα ἐκ Μεγάρων ὀρμώμενος ἀνὴρ εὐλαβῆς περὶ τὰ θεία, καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένος, θείου ζήλου ἐμφορηθεὶς ἀφίκετο | εἰς τὴν ῥηθεῖσαν νῆσον, καὶ ἀνορύξας εὗρε τὴν ἐναποκειμένην σεβασμίαν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, καὶ διὰ πόνων πολλῶν δειμάμενος ἐν αὐτῷ δὴ τῷ τόπῳ ἱερὸν σκηνωμα ἐναπέθετο τὴν ῥηθεῖσαν ἱεράν εἰκόνα, καὶ κατὰ μικρὸν συνεστήσατο τὸ φαινόμενον ἐκεῖ ἱερὸν καταγώγιον, ἐν ᾧ καὶ ἡγούμενος χρηματίσας καὶ τῶν ἐν αὐτῷ συνειρρυσάντων χάριν ἀσκήσεως πατέρων προστάτης, ὅτε ἐμελλε μεταλλάξειν τὸν βίον, κατέλιπεν ἔγγραφον διαθήκην | τοῖς συνασκουμένοις αὐτῷ πατράσιν ἐντειλάμενος τὴν προστασίαν, καὶ ἡγουμενεῖαν τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου μεταβαίνειν κατὰ διαδοχὴν τοῖς ἀπογόνοις ἐκείνου ὡς κτίτορσι λογιζομένοις, καὶ φροντίζειν ὀφείλουσιν, εἰπέρι τις ἄλλος, ὑπὲρ | τῆς συστάσεως καὶ βελτιώσεως αὐτοῦ· κατὰ γοῦν τὴν ἐντολὴν τοῦ πρώτου ἐκείνου κτή

τορος περιῆλθε κατὰ διαδοχὴν τότε ἡ ἡγουμενεία τῷ δυσεγκονῷ αὐ-
 τοῦ Ἰωακείμ ἱερομονάχῳ· οὗτος οὖν ὁ τοῦ μοναστηρίου ἡγούμενος,
 καὶ οἱ συνασκούμενοι αὐτῷ πατέρες καίτοι καταβαλόντες ἀφειδῶς
 πᾶντα πόνον περὶ τῆς συστάσεως, καὶ διαμονῆς αὐτοῦ, καθορῶντες
 ἔμπης μεθιστάμενον αὐτὸ εἰς χείρονα κατάστασιν, καὶ δεόμενον ἐκ
 πάσης ἀνάγκης κρείττονος δυνάμεως, καὶ προστασίας εἰς ἀπαλλαγὴν
 τῶν ἐπερχομένων αὐτῷ δεινῶν, καὶ καλὴν διεξαγωγὴν, διαμονὴν τε,
 καὶ ἀσφάλειαν, φέροντες ἀνέθεντο αὐτὸ λόγῳ κτητορικοῦ δικαίου τῆ
 προστασίας τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ τε καὶ οἰκουμενι-
 κοῦ τούτου θρόνου, καὶ ἐδεήθησαν τηνικαῦτα μετὰ θερμῶν παρακλή-
 σεων ἀντιλαβέσθαι αὐτοῦ διὰ τῆς συνήθους ἐκκλησιαστικῆς κηδεμο-
 νίας, καὶ συναριθμῆσαι τοῖς λοιποῖς σταυροπηγιακοῖς ἱεροῖς μοναστη-
 ρίοις, ὧν τὴν αἴτησιν ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν ἡ ἐκκλησία ἀποδεξα-
 μένη εὐμενῶς, ἀνέλαβεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς καὶ διοίκη-
 σιν, καὶ ἐπεκύρωσε διὰ πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν σιγιλλίων αὐ-
 τῆς γραμμάτων, ὡς εἶρηται, τὴν ἐπιδαψιλευθεῖσαν αὐτῷ σταυροπη-
 γιακὴν χάριν, καὶ ἐλευθερίαν. Ταῦτα γοῦν περιέχει τὸ ἐμφανισθὲν
 ἡμῖν ἤδη πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιωδὲς γράμμα. Ἴνα δὲ
 προσεπικυρωθῆ καὶ δι' ἡμετέρου, ἐγένετο ἡμῖν ἐνθερμος παράκλησις
 παρὰ τῶν ἐν αὐτῷ συνάσκουμένων ὀσιωτάτων πατέρων. Τούτου χά-
 ριν εὐμενῶς προσηκάμενοι τὰς θερμὰς αὐτῶν παρακλήσεις ὡς νομί-
 μους, καὶ εὐλόγους, καὶ πάνυ συμφερούσας τῷ ἱερῷ τούτῳ πατριαρ-
 χικῷ ἡμῶν καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ, ἔγνωμεν ἐπινεῦσαι πρὸς
 τὸ αἶτημα αὐτῶν. Καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ
 τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ
 Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ῥη-
 θὲν ἱερὸν καὶ σεβάσιμον μοναστήριον τὸ κατὰ τὴν νῆσον Κούλουριν
 τιμώμενον μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
 κου, ἐπιλεγόμενον δὲ τῆς Νεοφανείσης μετὰ πάντων τῶν μετοχίων
 καὶ ὑποστατικῶν, κτημάτων τε καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε
 καὶ ἀκινήτων τῶν τε ἤδη ὄντων, καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων
 ἂν ὡς ἀπ' ἀρχῆς, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα αἰῶνα ὑπάρχη καὶ
 λέγηται, ὡς περὶ πάντων γινώσκηται ἡμέτερον πατριαρχικὸν σταυ-
 ροπηγιακὸν ἐλεύθερον, ἀδούλωτον, ἀσύδοτον, ἀκαταπάτητον, ἀνενό-
 χλητον, ἀνεπηρέαστόν τε εἰς τὸ παντελές, καὶ ἀκαταζήτητον παρὰ

παντὸς προσώπου ἱερωμένου, ἢ λαϊκοῦ, καὶ παρὰ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως ἱερωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκείμενον, εἰ μὴ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ ἀποστολικῷ πατριαρχικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου δεσποζόμενον, καὶ διεξαγόμενον, κρινόμενόν τε καὶ ἀνακρινόμενον, μνημονευομένου ἐν αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος κατὰ πάσας τὰς ἱεράς τελετάς, καὶ ἀκολουθίας, ὡς νενόμισται· μηδεὶς δ' ἔχη ποτ' ἄδειαν, μήτε ὁ κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς ἱερώτατος μητροπολίτης Ἀθηνῶν, οὔτε ἄλλος τις τῶν ἀρχιερέων ἀπάγειν τοὺς ἐν αὐτῷ συνασκειμένους πατέρας, ἢ τοὺς ἐν τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν αὐτῶν κριτήριον, μήτε κρίνειν, καὶ ἀνακρίνειν αὐτούς, μήτε ἄλλος τις ἱερωμένος, ἢ λαϊκὸς ἐφ' οἰαδήτινι αἰτίᾳ καὶ προφάσει ἐνοχλεῖν καὶ ἐπηρεάζειν αὐτούς, ἢ ἀπαίτησιν τινὰ προβαλεῖν μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ λεπτοῦ, ἢ ὅλως ἐπεμβαίνειν τῇ σταυροπηγιακῇ αὐτοῦ ἀξίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ, ἅτε δὴ μηδενὶ μηδὲν ὀφείλοντος διδόναι, μήτε τῷ κατὰ τόπον ἀρχιερεὶ προφάσει βοηθείας, ἢ φιλοτίμου, ἢ ἄλλου οἰουδήποτε αἰτήματος, μήτε ἄλλῳ τινὶ προσώπῳ ἱερωμένῳ, ἢ λαϊκῷ μέχρι καὶ ὀβολοῦ, εἰ μὴ μόνῳ τῷ κατὰ καιροὺς πατριαρχικῷ ἐξάρχῳ τὸ διορισθὲν ἐτήσιον ὄν δέκα γρόσια λόγῳ εὐγνωμοσύνης, καὶ ὑποταγῆς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐτι δὲ ὀριζόμενοι ἀποφαινόμεθα ἐν βάρει ἀργίας ἀσυγγνώστου, καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, ὅπως ἐν τῇ κατ' ἔτος θεωρίᾳ τῶν μοναστηριακῶν λογαριασμῶν, καὶ δοσοληψιῶν μὴ ἔχειν ποτ' ἄδειαν ὁ κατὰ τόπους ἀρχιερεὺς ἱερώτατος μητροπολίτης Ἀθηνῶν | ἐξετάζειν, καὶ ἀνερευνᾶν αὐτούς, μήτε πολυπραγμονεῖν ὅλως τὰ ἔσοδα, καὶ ἔξοδα αὐτῶν, μήτε ἐπιμίγνυσθαι ἐμμέσως τε ἢ ἀμέσως ταῖς μοναστηριακαῖς ὑποθέσεσι, καὶ δοσοληψίαις, ἀλλ' ὁ κατὰ καιρὸν ἡγούμενος ὀφείλει κατ' | ἔτος διδόναι πᾶντας τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοῦ μετὰ πάσης εὐθύτητος πρὸς τοὺς προκριτοτέρους τῶν Χριστιανῶν τῆς νήσου Κούλουρις ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων τῶν συνασκειμένων πατέρων, καὶ ὑπ' αὐτῶν θεωρεῖσθαι ἐκείνους καὶ ἐξετάζεσθαι | καὶ ἐπικυροῦσθαι· οἱ δὲ συνασκούμενοι ὀσιώτατοι πατέρες ἐν ἀνέσει βιοῦντες, ὀφείλουσι διάγειν κοσμίως, καὶ εὐτάκτως κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ ἀνεπιλήπτως, καὶ φιλαδέλφως ἀναστρέφεσθαι, καὶ | μηδὲ ὅλως παραχωρεῖν εἰσιέναι ἀτάκτους τινὰς, καὶ φαύλους εἰς τὸ ἱερὸν ταῦτο σταυροπηγιακὸν ἡμῶν μοναστήριον, ἢ ὅλως

ἀποδέχεσθαι συγκοινοβιάσοντας τοὺς τοιούτους· καὶ ἐπειδὴν γένωνται ἐν χρεῖα ἡγουμένου ἔχωσιν αἰρεῖσθαι, καὶ ἐκλέγειν ἓνα ἐξ αὐτῶν τὸν ἄξιον, καὶ δόκιμον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον ἀναφανέντα, καὶ φρονήσει καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένον, καὶ τοῦτον ἐλευθέρως γνώμη αὐτῶν κοινῇ ἀποκαθιστᾶν ἡγούμενον· ὡσαύτως καὶ ἐν χρεῖα γε=|νόμενοι χειροτονίας ἔχωσι πᾶσαν ἄδειαν προσκαλεῖν ὃν ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰς χειροτονίας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως. Ταῦτα γοῦν ἀπεφάνθη, καὶ κεκύρωται συνοδικῶς. Ὅστις δὲ εἴτε ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ καταλόγου καὶ ἱερατικοῦ, εἴτε ἐκ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος μικρὸς, ἢ μέγας ἐκάστης τάξεως, καὶ καταστάσεως, καὶ ἡλικίας, καὶ βαθμοῦ τολμήσει ποτὲ διασεῖσαι, | καὶ ἀνατρέψαι τὰ ἐν τῷ παρόντι, καὶ ἐν τοῖς προσκδοθεῖσι συνοδικῶς ἀποφανθέντα, καὶ ἐνοχλῆσαι, καὶ ἐπηρεάσαι τρόπο οἰφδῆτινι ἢ τοὺς ἐν αὐτῷ συνασκουμένους πατέρας, καὶ τοὺς ἐν τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ, ἢ ἀπαίτησιν τινα προβα=|λεῖν μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ λεπτοῦ, ἢ δουλείαν, ἢ κάκωσιν, ἢ ζημίαν τινὰ ἐπενεγκεῖν αὐτοῖς, οἱ τοιοῦτοι ὡς ἀπειθεῖς, καὶ ἱερόσυλοι, καὶ προφανῶς κακότροποι νᾶφωρισμένοι ὑπάρχωσιν ἀπὸ τῆς ἁγίας, καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ, | καὶ ἀδαιρέτου μακαρίας Τριάδος τοῦ ἐνός τῆ φύσει μόνοῦ θεοῦ, καὶ κατηραμένοι, καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι, καὶ τυμπανιαῖοι, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς, καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι, καὶ ἐνοχοὶ τοῦ πυρὸς | τῆς γεέν[νης. ἀναθ]έματι ὑπὸ δικοί. Ὅθεν εἰς τὴν [. καὶ] διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν, καὶ συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις | ἐπιβεβαιωτῆ[ριον] γράμμα, καταστρωθὲν δὲ καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς το[ῦ θεοῦ μεγάλης] ἐκκλησίας ἐπεδόθη εἰς τὸ ῥηθὲν ἱερὸν καὶ σεβάσμιον ἡμέτερον πατριαρχικὸν, καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστή|ριον τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Νεοφανείσης λεγόμενον καὶ κείμενον κατὰ τὴν νῆσον Κούλουριν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψήγῳ κατὰ μῆνα Μάϊον, ἐπινεμήσεως ιαΐης.

Νεόφυτος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ὁ Γρηγόριος † Ὁ Ἐφέσου Ἀθανάσιος (;) † Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος † Ὁ Κυζίκου Ἀγάπιος † Ὁ † Ὁ Δέρκων
† Ὁ † Ὁ † Ὁ † Ὁ † Ὁ Βάρνης (;) Φιλόθεος.